

STARTNOTITIE

***“ Integratie & interculturalisatie:
diversiteit in Dordrecht ”***

***Sector Onderwijs & Welzijn/
Afdeling Maatschappelijke Ontwikkeling
Oktober 2003***

0. Inleiding

De samenleving verandert, snel en in toenemende mate. In de nota 'Deelname, samenhang en verantwoordelijkheid. Visie op het sociaal beleid in Dordrecht' staat: "de samenleving is in toenemende mate te karakteriseren als pluriform. Grenzen vervagen en verschillende culturen beïnvloeden elkaar meer dan ooit. Individualisering en emancipatie zorgen voor het zichtbaar worden van diverse leefstijlen. Etnische minderheden hebben gezorgd voor diversiteit in verschillende verschijningsvormen". In Dordrecht is 15% van de bevolking van allochtone afkomst. Van jeugdigen onder de 18 jaar is dat 22 % en in sommige wijken 50%. Deze ontwikkelingen leggen een behoorlijke druk op het tempo waarmee en de wijze waarop mensen van diverse pluimage willen, kunnen en dienen te integreren in de Dordtse samenleving.

Het Grote Steden Beleid speelt in op deze ontwikkelingen door het benoemen van de sociale pijler waarmee meer aandacht voor het versterken van de sociale infrastructuur binnen gemeenten wordt gevraagd. Aandacht die zich vertaalt in uitvoerend beleid. Als missie voor het lokale sociaal beleid is gekozen voor "het bevorderen van de sociale kwaliteit (deelname, samenhang, verantwoordelijkheid) in de stad". Het voorzieningenniveau dient aan te sluiten bij de vraag van inwoners en voorzieningen dienen voor iedereen voldoende toegankelijk te zijn.

Het College heeft in het MJP 2002-2006 vastgelegd te willen komen tot een herijking van het integratiebeleid. Ook in de Raad is eind 2002 door de CDA fractie aandacht gevraagd voor dit thema en het actualiseren van het beleid gericht op inburgeren en integratie.

1. Aanleiding voor herijking beleid

De nota 'integratie heeft nodig.....' dateert van maart 1996 en is inmiddels door maatschappelijke en politieke ontwikkelingen ingehaald en vergt een actualisatie. Landelijk vindt de discussie plaats over wat integratie betekent, de inburgeringsplicht voor nieuwkomers en waaraan deze zou moeten voldoen, beleid ten behoeve van oudkomers en nieuwe doelgroepen. Eén van de meest gestelde vragen is in welke mate de inspanningen op landelijk en lokaal niveau daadwerkelijk bijdragen aan de integratie van nieuwkomers in Nederland en in het bijzonder van nieuwe stadsgenoten in Dordrecht. Landelijk worden onderwerpen als rechten en plichten, grenzen stellen aan gedrag van nieuwkomers, segregatie en spreidingsbeleid aan de orde gesteld.

Integratie is een onderwerp dat elementen bevat waar iedereen wel een mening over heeft: genuanceerd maar soms ook wat minder genuanceerd. Een discussie die op diverse plaatsen, met verschillende (politieke) partijen, organisaties en betrokken inwoners van de stad wordt gevoerd. De vraag of bestaande voorzieningen voldoende zijn toegesneden op de vragen en behoeften van onze pluriforme samenleving kan niet zonder meer positief worden beantwoord. In de nota 'Deelname, samenhang en verantwoordelijkheid. Visie op het sociaal beleid in Dordrecht' wordt onder meer aangegeven dat het niet alleen de overheid is die het voor het zeggen heeft als het om het welbevinden van haar inwoners gaat. Meerdere (f)actoren zijn hierop van invloed. Vanuit de VNG is een eerste aanzet geformuleerd om op basis van gesprekken te komen tot het opstellen van een lokale agenda integratie.

Demografische ontwikkelingen in Dordrecht duiden op een toenemende vergrijzing van inwoners; een meer pluriforme samenleving door instroom van etnische minderheden (de zogenoemde nieuwkomers); de wederzijdse culturele beïnvloeding vanuit de diverse groepen en toenemende individualisering en emancipatie van groepen inwoners. Daarnaast constateert men in het algemeen dat niet alle nieuwkomers en oudkomers even direct en gericht deelnemen aan het integratieproces.

2. Integratiebeleid in relatie tot diversiteitsbeleid

Integratiebeleid wordt tegenwoordig steeds vaker en breder uitgelegd als het voeren van diversiteitsbeleid.

In het integratiebeleid vormen de traditionele groepen het uitgangspunt voor minderheden- of doelgroepenbeleid, waarbij men de focus richt op achterstandssituaties en de daar aan

gekoppelde problemen. Het idee achter het doelgroepenbeleid is dat bevolkingsgroepen zich in een achterstandspositie bevinden en dat de gemeente in het kader van "gelijke rechten, gelijke kansen" deze groepen moet ondersteunen in hun streven te komen tot een volwaardige plaats in de samenleving. Nadeel van deze benaderingswijze is dat de groep in het algemeen wordt aangesproken; de wij-zij verhouding benadrukt wordt, deze vorm van beleid een stigmatiserende werking heeft; en het voortdurend problematiseren van de doelgroep.

Diversiteitbeleid sluit meer aan bij moderne opvattingen inzake individualisering, de eigen mogelijkheden en eigen verantwoordelijkheid van de burger en het eigen initiatief. De focus ligt op kansen en mogelijkheden en niet zozeer op beperkingen en problemen.

In Dordrecht wordt diversiteitbeleid als volgt gehanteerd: uitgaan van de individuele kracht, kwaliteiten en talenten van de inwoners door het her- en erkennen van verschillen tussen mensen. De meest herkenbare verschillen worden zichtbaar op basis van etniciteit, levensstijlen, geslacht, cultuur, leeftijd en handicap.

De praktijk laat zien dat:

- de sociale cohesie tussen en binnen verschillende bevolkingsgroepen versterking behoeft;
- de diversiteit onder etnische minderheden is toegenomen;
- de maatschappelijke positie van etnische minderheden op vele terreinen voor verbetering vatbaar is;
- nog steeds geen sprake is van evenredige participatie door minderheden in het onderwijs en op de arbeidsmarkt;
- meer gebruik kan worden gemaakt van de eigen kracht en initiatieven van inwoners met een andere etnische achtergrond dan de Nederlandse.

Met de invalshoek van diversiteit wordt de beleidsaandacht gericht op:

- mechanismen (herkenbare patronen) die uitsluiting of marginalisering van (groepen) mensen bewerkstelligen;
- verschillen tussen mensen als kans en niet als probleem;
- discriminatiebestrijding en het tegengaan van marginalisering niet als statisch, maar als een continu proces;
- het besef dat mensen een uit verschillende elementen bestaande identiteit hebben en zich ook op die wijze gedragen;
- het stellen van heldere grenzen van acceptabel en toelaatbaar gedrag ten behoeve van een leefbare leefomgeving;
- de vraag **met wie** de uitvoering ter hand kan worden genomen.

Om de discussie in te kaderen en richting te geven kiest Dordrecht voor de thema's integratie en interculturalisatie binnen diversiteitbeleid.

De notitie "integratie & interculturalisatie: diversiteit in Dordrecht", is een eerste aanzet voor interne en externe discussies over te stellen prioriteiten en hierbij tot richtinggevende uitspraken te komen.

3. Regie bij de gemeente!

Een korte terugblik op het integratiebeleid in de afgelopen jaren levert de volgende positieve punten:

- er zijn veel (meest kleinschalige) activiteiten uitgevoerd
- Relevante netwerken tot stand gekomen
- de eigen identiteit van etnische minderheden is versterkt

Daarnaast is een aantal kanttekeningen te maken, waaruit lering dient te worden getrokken. Vooral het ontbreken van duidelijk geformuleerde doelstellingen valt daarbij op, in lijn overigens met het landelijke beeld. Verder kan geconstateerd worden dat:

- de gemeente onvoldoende de regierol heeft genomen en onvoldoende sturing plaats heeft gevonden op subsidies

- er onvoldoende zicht is op wat er in het 'veld' gebeurd
- te weinig is ingezet op het vormen van brugfuncties van "nieuw en oud"

Vanuit deze terugblik en vanuit de wens om tot versterking van de samenhang en tot intensivering van het beleid te komen, dient de gemeente te investeren in de regierol op het beleidsterrein van integratie en interculturalisatie. De sector Onderwijs en Welzijn zal in nauwe samenwerking met de sociale dienst de aanjaagfunctie en de regierol op zich nemen bij de thema's integratie en interculturalisatie. Het formuleren van doelstellingen van beleid, het sturen op hoofdlijnen, het bevorderen van samenhang in activiteiten en het agenderen van thema's is daarmee de verantwoordelijkheid van de gemeente.

Belangrijke instrumenten zijn het samenbrengen van partijen, het initiëren van debat (denk aan de campagnes in de wijk) en gerichte subsidiering.

De uitvoering van activiteiten wordt door de externe partners ter hand genomen. Deze organisaties zijn verantwoordelijk voor onderlinge afstemming, kwalitatief goede diensten (activiteiten), het opvangen van signalen en een klantgericht activiteitenaanbod. De aandacht van de activiteiten zal vanuit het perspectief van integratie en interculturalisatie voornamelijk gericht zijn op de thema's jeugd, zorg, arbeidsmarktbeleid en het samenleven in Dordrecht. Vanzelfsprekend is en blijft de sociale dienst verantwoordelijk voor het uitvoeren van de Wet Inburgering Nieuwkomers.

Om geschetst proces en regiefunctie van de gemeente te concretiseren wordt (gedeeltelijk) aangesloten bij de doelstellingen die in het kader van het grotestedenbeleid (GSB) zijn geformuleerd. Het betreft de:

GSB doelstelling 1: terugdringen structurele werkloosheid en bevorderen arbeidsplaatsen;

GSB doelstelling 3: verbeteren aansluiting onderwijs en arbeidsmarkt;

GSB doelstelling 7: versterken sociale infrastructuur;

GSB doelstelling 8: verbeteren veiligheid en veiligheid op scholen;

GSB doelstelling 9: duurzaam herstel kwetsbare wijken.

In het beleidskader sociale pijler grotestedenbeleid 2005 – 2009: werken aan samenhang en samenwerken voor resultaat zijn vervolgens 6 thema's verwoord die raken aan de kern van de sociale en maatschappelijke opgave waar de stad voor geplaatst wordt. Inburgering en integratie zijn de eerste thema's waar in het kader van deze notitie direct aansluiting bij gevonden wordt. Waar nodig zal op onderdelen van de programmalijnen nadere specifieke doelstellingen worden benoemd.

Door het monitoren van de GSB doelstellingen die gekoppeld zijn aan de sociale pijler, zal het proces gevolgd worden en waarnodig bijgestuurd en/of aangepast. De meetgegevens die in dit kader worden verzameld kunnen eveneens worden benut om te beoordelen of activiteiten op het gebied van integratie daadwerkelijk een bijdrage leveren aan bijvoorbeeld het terugdringen van overlast, het bevorderen van de werkgelegenheid voor kwetsbare doelgroepen, het verhogen van de leefbaarheid in de wijk en het bevorderen van de sociale cohesie. Gezocht zal worden naar reeds bekend cijfermateriaal dat als 'nulmeting' kan dienen en waarop verder kan worden voortgebouwd.

Meer samenhang en integrale ketenbenadering van geconstateerde knelpunten brengt organisaties en burgers dichter bij elkaar. Hier ligt een opdracht voor de gemeente: partijen bij elkaar brengen, bevorderen van het samenleven, het voeren van regie op deze thema's. Gezocht wordt naar aansluiting zodicht mogelijk bij de vrager, de inwoner van Dordrecht, op wijkniveau. Waar het de wijk en buurt overstijgt is regie op stedelijk niveau vereist.

4. Programmalijn Integratie

'Het integratiebeleid mag niet versmallen tot alleen maar aandacht voor inburgeringcursussen. Ook onderwijs, arbeid en leefbaarheid van de buurten moeten in de belangstelling blijven staan. Anders heeft inburgering geen zin'. 'Wie zich duurzaam wil vestigen in ons land moet actief aan de samenleving deelnemen en zich de taal eigen maken, zich bewust zijn van de Nederlandse waarden, en de normen naleven'.

Met dit korte fragment schetst de nieuwe minister de eigen verantwoordelijkheid van nieuwkomers om te integreren. Een verantwoordelijkheid waar de mensen op aangesproken mogen worden. Daarvoor is het wel nodig dat er programma's worden aangeboden die de mensen voldoende kansen bieden om echt deel te nemen aan de samenleving en die aansluiten bij de vraag. Maatwerk is geboden.

Om de discussie over integratie richting te geven, wordt de volgende definitie gehanteerd: " integratie betekent werken aan actief burgerschap. Hiertoe biedt Dordrecht ruimte aan divers talent, bevordert participatie van alle burgers en spreekt alle inwoners – zowel huidige stadsgenoten als nieuwe stadsgenoten - op zijn /haar bijdrage aan, zodat elke burger een eigen plaats in de samenleving kan innemen".

Aandachtsgebieden van deze programmalijn.

- 4.1. Inburgering:** op 2 juli heeft de commissie de verantwoording ontvangen over drie jaar inburgering in Dordrecht. Inburgering is de werkwijze aan de hand waarvan nieuwkomers en oudkomers zich het Nederlanderschap eigen maken en een zelfstandig bestaan opbouwen. Inburgering gaat hand in hand met integratie en is de eerste stap van integreren. Na drie jaar inburgeren in Dordrecht stelt de Sociale Dienst vast dat de wachtlijsten voor taallessen zijn weggewerkt, de inburgeringstrajecten de zelfstandigheid van nieuwkomers bevordert, uitstroom naar werk en de gehanteerde werkwijze van NT2 voor oudkomers een hoog rendement garandeert en een lage uitval kent. Naast nieuwkomers bestaan er ook oudkomers/zelfmelders. De integrale afstemming tussen de inkoop en inzet van middelen ten behoeve van deze groep op wijk en buurtniveau is ter hand genomen.
- **Vreemdelingen/Vluchtelingen:** het vreemdelingenbeleid blijft een thema op landelijk en dus ook op lokaal niveau. Weliswaar in een andere dimensie en met een andere dynamiek. In Drechtsteden verband wordt gezocht naar samenwerking op het terrein van centrale opvang, huisvesting van statushouders en sociaal-maatschappelijke taken waar de gemeente zich voor gesteld ziet. In dit verband verdient de huisvesting van statushouders de nodige aandacht.

Vooraf de Sociale Dienst heeft een eerste verantwoordelijkheid bij bovengenoemde aandachtsgebieden. Op uitvoerend terrein is een directe koppeling te maken binnen de Sociale Dienst met taken en verantwoordelijkheden bij Inburgering, de uitvoering van de Wet Inburgering Nieuwkomers en de nieuwe Wet Werk en Bijstand.

- 4.2. Participatie:** het betreft participatie aan de samenleving, deelname aan de arbeidsmarkt en het algemene besluitvormingsproces op lokaal niveau, de eigen leefomgeving. Veelal spreekt men van burgerschap waarmee bedoeld wordt: het lid zijn van een gemeenschap. Wie lid is, deelneemt aan een gemeenschap kan daaraan zekere rechten ontleen. Maar er staan ook plichten tegenover. Lid zijn van een gemeenschap betekent dat er een actieve rol wordt vervuld, men levert een bijdrage aan de eigen leefomgeving. Burgerschap geeft enerzijds de vrijheid om zelf bepaalde levenskeuzes te maken, anderzijds draagt het medeverantwoordelijkheid voor de kwaliteit van samen leven".
- **Actief burgerschap** komt concreet tot uitdrukking in de verschillende functies die mensen in de samenleving vervullen:
 - economische functies: een vak leren, werken, ondernemen.
 - sociale functies: gezinsleven, familieverband, nabuurschap, verenigingsleven, vrijwilligerwerk, mantelzorg.
 - culturele functies: waarden en normen, tradities en cultureel erfgoed, kunstuitingen, geloof.
 - politieke functies en deelname.

In de notitie 'Inburgering van oudkomers in de gemeente Dordrecht' is dit nader uitgewerkt en worden drie perspectieven geschetst.

- Dordtenaren als opvoeder
- Dordtenaren als buurtbewoner
- Dordtenaren als mantelzorger

Vooral het perspectief van de Dordtenaar als opvoeder is gezien vanuit de participatie opvatting een concreet te vertalen activiteit. Op landelijk niveau is dit perspectief ook als speerpunt benoemd voor de inburgering van oudkomers. Bovendien sluit het op lokaal niveau direct aan op activiteiten van opvoedingsondersteuning die nu in het kader van de School in de Samenleving (SIS) wordt opgepakt.

- *Herijking beleid zelforganisaties:* inmiddels is een opdracht verstrekt aan het CIB om een debat te starten waarbij de taak, functie en rol van zelforganisatie centraal staan. De sector Onderwijs & Welzijn bereidt de actualisering van het subsidiebeleid van zelforganisaties voor. Dit nieuwe beleid dient beter recht te doen aan de diversiteit binnen bestaande zelforganisaties, de fase waar de organisatie zich in bevindt, inwoners van de stad met hun eigen ideeën en de bijdrage aan integratie in de Dordtse samenleving.

4.3. Communicatie: De betrokkenheid en participatie van etnische minderheden bij de herijking van het integratiebeleid is een belangrijke randvoorwaarde. Het opbouwen en onderhouden van contacten met etnische minderheden is lastig voor gemeenten. Het vinden van de juiste gesprekpartners om mee te denken over beleid is niet overal even makkelijk. De wijze van communiceren speelt hierin een essentiële rol en verbindende schakel. Het instellen van adviesraden, klankbordgroepen en toekenningen van activiteitsubsidies aan bijvoorbeeld zelforganisaties en andere samenwerkingsverbanden zijn een manier om het contact te verkrijgen en te onderhouden.

Ontmoeting en beeldvorming zijn twee termen die verder uitgewerkt zullen worden in onze stad. Eenvoudig, en éénduidig: zorg dat groepen mensen elkaar ontmoeten, met elkaar in contact komen en met elkaar naar gezamenlijke oplossingen zoeken voor ervaren problemen. Zonder ontmoeting en onderlinge communicatie komt er geen contact en onderling begrip tot stand. Het aantrekken en benutten van informele verbanden in de stad (netwerken, werkgroepen) voornamelijk binnen groepen van etnische minderheden krijgen de komende maanden extra aandacht. Communicatie zal gericht zijn op het creëren van ontmoetingen, discussies en benutten van ongebruikelijke communicatiekanalen. Het aanboren van nieuw talent binnen groepen en tussen groepen kan een vernieuwend element in de discussie over integratie naar voren brengen.

5. Programmalijn interculturalisatie

Het Centrum voor Integratiebevordering (CIB) omschrijft interculturalisatie als het proces waarbij een instelling zich tot doel stelt om veranderingen op gang te brengen die rekening houdt met etnisch-culturele diversiteit in de uitvoerende dienstverlening, de wijze van leiding geven en in alle overige facetten van de organisatie. Feitelijk gaat interculturalisatie over wederzijdse toegankelijkheid (in den brede zin).

Uit een pilot in de wijken De Staart en Noordflank komt naar voren dat interculturalisatie of werken aan diversiteit geen bijzaak is, maar een noodzakelijk instrument voor elke organisatie die opereert in een multiculturele samenleving.

Het nemen van de eigen verantwoordelijkheid en het erkennen van onderlinge verschillen spelen hierbij een rol. De verantwoordelijkheid van gemeente en burger is verschillend maar

ligt wel in één lijn. In het kader van het sociaal beleid van de gemeente is de inzet gericht op deelname, samenhang en verantwoordelijkheid.

In de persoonlijke sfeer betekent dit dat iedere inwoner van Dordrecht vrij is in het nemen van beslissingen en het maken van keuzes op het terrein van religie, levensbeschouwelijke, culturele en seksuele identiteit of levensstijl. De burger heeft wel een eigen verantwoordelijkheid voor al die zaken die een bijdrage leveren aan het spreken van de taal, het voorzien in eigen levensonderhoud, het volgen van onderwijs, zelf zorgen voor huisvesting, het opvoeden van de kinderen etc.

5.1. Arbeidsmarktbeleid/intercultureel personeelsbeleid: het verkrijgen van arbeid is nog steeds de beste manier om goed te integreren. Hier wordt veel op geïnvesteerd door de sociale dienst en flankerend beleid via educatie en activiteiten die participatie aan de samenleving verhogen. Op een aantal concrete punten zijn nadere acties te ondernemen die op basis van een projectmatige aanpak een extra impuls geven. Niet alles kan op hetzelfde moment worden opgepakt maar voorbeelden die uitgewerkt kunnen worden zijn:

- Uitvoering Wet Samen: zowel intern binnen de gemeente als extern naar gesubsidieerde organisaties zal worden onderzocht of er sprake is van actief beleid.
- Diversiteit in personeelsbeleid: doel van diversiteitsbeleid is personeel te hebben dat een afspiegeling is van de samenleving. Hebben organisaties taakstelling op dit terrein geformuleerd en worden streefcijfers gehaald? Op welke wijze wordt deelname van allochtonen aan het arbeidsproces bevorderd en, welke voorbeeld functie vervult de eigen organisatie op dit onderdeel? Dient de gemeente hier op te monitoren. Het bedrijf Nuon heeft een aardig initiatief genomen om het management af te rekenen op de instroom en behoud van allochtone medewerkers. Kan dit een voorbeeld zijn voor andere organisaties. Hebben organisaties een visie en missie ontwikkeld op dit gebied en wordt er uitvoering aangegeven.
- Veelkleurige besturen en het toegankelijk maken van voorzieningen en accommodaties voor etnische minderheden. Met de inzet van steunfuncties en andere (landelijke) partijen kan extra inzet worden gepleegd op dit traject. Het project Eigenwijs Participeren. Is hiervan een praktisch voorbeeld.

5.2. Cultuurbeleving: integratie is een tweezijdig proces waar zowel allochtonen als autochtonen actief aan mee moeten doen. Het belangrijkste doel van integratie is immers participatie en sociale cohesie waarbij de eigen identiteit en culturele achtergrond geen belemmering hoeven te zijn. Aanknopingspunten hierbij zijn:

- Intervisie ten behoeve van medewerkers van allochtone afkomst in instellingen. Binnen het Jaarprogramma Antillianen 2003-2004 is een eerste traject gestart onder externe begeleiding voor Antilliaanse professionals. Afhankelijk van bevindingen kan het project worden herhaald, uitgebreid en breder toegankelijk worden ingezet.
- Bevorderen participatie doelgroepen bij beleid en uitvoering.
- Subsidiering zelforganisaties in het licht van de bevordering van integratie

5.3. Emancipatie/empowerment: hierbij gaat het om het benutten en ontwikkelen van talenten van individuen en groepen om te kunnen bijdragen aan de samenleving. Voorbeelden van concrete activiteiten zijn te vinden in het Jaarprogramma Antillianen 2003-2004 waar opleiding ten behoeve van kaderontwikkeling van jonge Antillianen is uitgewerkt. Binnen de afdeling Uitstroom van de Sociale Dienst en het project Triple A wordt gebruik gemaakt van het empowerment als methodiek. Ook op het gebied van opvoedingsondersteuning komen steeds meer projecten die de emancipatie van jonge vrouwen bevorderen. Daar naast ontstaan er steeds meer initiatieven vanuit bijvoorbeeld allochtone vrouwen uit etnische minderheden die een brede ondersteuning verdienen. De Commissie Rosenmüller geeft landelijk ondersteuning aan deze nieuwe initiatieven ter bevordering van de emancipatie van vrouwen uit etnische minderheden.

Initiatieven op dit thema zullen worden meegenomen bij de aanvragen die in het kader van zelforganisaties worden aangevraagd.

6. Samenwerking en betrokken partijen

De gemeente is weliswaar verantwoordelijk voor de ontwikkeling van beleid, maar zoekt daarin uitdrukkelijk de samenwerking met maatschappelijke organisaties. Voor het welslagen van het integratiebeleid is een goede samenwerking van essentieel belang. Het maatschappelijke middenveld waaronder een groot aantal belangenorganisaties, zelforganisaties, formele adviesraden en informele werkgroepen bestaande uit autochtone en allochtone inwoners uit de stad, hebben laten zien hoe divers en pluriform Dordrecht inmiddels is geworden.

Ook vanuit informele samenwerkingsverbanden worden activiteiten ontplooid die mede gericht zijn op participatie, emancipatie en integratie. Overigens is het juist bij het thema integratie belangrijk dat de gemeente zich niet uitsluitend richt op de georganiseerde verbanden. Immers, nieuwe inwoners van de stad treffen elkaar vaak via informele netwerken waar de gemeente (nog) niet altijd toegang tot heeft.

Nadrukkelijk zal op deze netwerken een beroep worden gedaan op hun inzet.

Belangrijke partners in deze vorm van interactieve beleidsontwikkeling zijn derhalve de Dordtse Integratie Adviesraad (DIA), het Platform "Een ander geluid", het Centrum Integratie Bevordering (CIB), de themagroepen vanuit het Antillianenprogramma 2003-2004, informele werkgroepen ondersteunt vanuit de DWO, Centrum Ontwikkeling Samenwerking (COS), de zelforganisaties minderheden, scholen, het Da Vinci College, DWO en vele anderen.

7. Werkwijze & planning

De uitvoering van het genoemde beleid streeft naar meer samenhang, ketenbenadering en een interactieve wijze van de ontwikkeling van beleid. Het wijkgericht c.q. vraaggericht werken is het vertrekpunt.

Vanuit gemeentelijk perspectief en in samenhang met geformuleerde doelstellingen van het sociaal beleid in Dordrecht vindt de uitwerking plaats van de thema's integratie en interculturalisatie.

Om de discussie over integratie en interculturalisatie handen en voeten te geven zullen daarbij verschillende communicatiemiddelen worden ingezet. Mede afhankelijk van het onderwerp, betrokken partijen en al in gang gezette activiteiten. Gedacht wordt aan campagneachtige aanpak.

Er zal een aparte communicatieparagraaf worden toegevoegd ten behoeve van de ondersteuning van het beleidsproces waarbij aandacht wordt geschonken aan de planning, de inzet van middelen, doelgroepen en het creëren van draagvlak.

In afstemming met de wijkprogrammering, stedelijke initiatieven, overige programma's, acties in het kader van het grotestedenbeleid en de Campagneachtige aanpak worden concrete activiteiten in beeld gebracht. Het betreft m.n. activiteiten die gericht zijn op de uitwerking van het thema "samenleven in de buurt en wijk", stedelijke en wijkdebatten over het onderwerp integratie, participatie en interculturalisatie. Onderwerpen als veiligheid/criminaliteit en huisvesting worden hierbij meegenomen.

Ook zal een poging worden ondernomen om allerlei eigen initiatieven van (allochtone) wijkbewoners in beeld te brengen.

Om de regie goed te kunnen voeren is het noodzakelijk een activiteitenkalender samen te stellen waarmee afstemming en samenhang kan worden gecreëerd bij alle activiteiten die in het kader van integratie worden uitgevoerd en voor het overzicht van alle discussies over het thema integratie.

TIJDSPLANNING			
Maand	Activiteit	Datum uitvoering	Betrokkenen
augustus	<ul style="list-style-type: none"> • Notitie Drie jaar inburgeren • Opstellen startnotitie Integratie & interculturalisatie; diversiteit in Dordrecht 	27 augustus augustus/september	Sociale Dienst/cie O&W SD MO/SD/O&W
september	<ul style="list-style-type: none"> • Interne bespreekronde met SD/O&W • Bespreking MT O&W • Bespreking wethouder 	11 september 18 september 22 september	MO/SD O&W/MT Staf WKS
oktober	<ul style="list-style-type: none"> • Bespreking notitie integratie & interculturalisatie: diversiteit in Dordrecht • Bespreking notitie integratie & interculturalisatie: diversiteit in Dordrecht door College • Bespreking notitie Inburgering van oudkomers in de gemeente Dordrecht door College • Verwerking commentaar uit College • Adviesaanvraag DIA • Bespreking notitie integratie & interculturalisatie: diversiteit in Dordrecht en notitie Inburgering van oudkomers in de gemeente Dordrecht 	7 oktober 14 oktober 14 oktober 16 oktober 18 oktober 29 oktober	O&W/sociale dienst/ MO B&W B&W O&W/SD Commissie O&W
november	<ul style="list-style-type: none"> • Voortgang herijking rol, taak en verantwoordelijkheden ZO's • Werkconferentie o.b.v. notitie integratie & interculturalisatie: culturele diversiteit 	november eind november/ begin december	CIB/extern bureau/O&W Maatschappelijk middenveld/O&W/ sociale dienst/cie O&W
december	<ul style="list-style-type: none"> • Verwerken uitkomsten werkconferentie gemeente • Voortgang discussie ZO's • Verwerking advies DIA 	december december december/januari	O&W/SD CIB/extern bureau/O&W ZO's DIA/O&W/SD